

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE
DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI,
CENTRUL DE ASISTENȚĂ ȘI INTEGARE PSIHOPEDAGOGICĂ

Avizat,
Prorector Strategie Academică
Conf. univ. dr. Irina MACSINGA

Se aprobă,
ÎN ȘEDINȚA DE SENAT
din data de 22.09.2016

Președinte Senat UVT,
Prof. univ. dr. Viorel NEGRU

Avizat DECIDFR,
Conf. univ. dr. Viorel NEGRUȚ

RAPORT DE AUTOEVALUARE

A PROGRAMULUI POSTUNIVERSITAR DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE

PROFESIONALĂ CONTINUĂ

”Managementul incluziunii școlare”

Timișoara, 2016

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE
DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
CENTRUL DE INTEGRARE ȘI ASISTENȚĂ PSIHOPEDAGOGICĂ

CERERE DE ÎNFIINȚARE PROGRAMULUI POSTUNIVERSITAR DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ
CONTINUĂ:

MANAGEMENTUL INCLUZIUNII ȘCOLARE

1. Expunere de motive

În conformitate cu prevederile legilor actuale, Departamentul de Științe ale Educației, din cadrul Facultății de Sociologie și Psihologie și Centrul de Asistență și Integrare Psihopedagogică a Universității de Vest din Timișoara organizează un **program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă** în domeniul incluziunii educaționale a copiilor cu nevoi speciale în școala de masă. **Acest program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă** se va intitula: **„Managementul incluziunii școlare”** și va avea durata de 120 de ore.

Programul se organizează având la bază **Legea Educației Naționale** (Legea 1/2011, Art. 171, Art. 173, Art. 288), **Ordinul MCTS nr. 3163/01.02.2012** - privind METODOLOGIA CADRU de organizare și funcționare a PROGRAMELOR POSTUNIVERSITARE DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ, **Ordinul MCTS nr. 5370/21.08.2012** pentru aprobarea Modelului CERTIFICATULUI DE ATESTARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE și a SUPLIMENTULUI DESCRIPTIV (**Publicat în M.O. nr. 618 / 28.08.2012**).

Programul adoptă Modelul de referință a PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru PROGRAMELE POSTUNIVERSITARE DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ, propusă de MEN

În conformitate cu aceste prevederi, în Legea 1/2011, în Art. 171, se menționează:

”Programele postuniversitare sunt: ... b). programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă. În Legea 1/2011, Art. 173, sunt prevăzute următoarele: ”(1) Pot organiza programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă toate acele instituții de învățământ superior care au acreditate cel puțin programe de studii universitare de licență în domeniul științific respectiv; (2) Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă se desfășoară pe baza unui regulament propriu de organizare și desfășurare, aprobat de senatul universitar și cu respectarea reglementărilor în vigoare; (3) Programele postuniversitare pot utiliza ECTS SECT și se finalizează cu un examen de certificare a competențelor profesionale asimilate de cursant pe parcursul programului; (4) Programele postuniversitare se pot organiza în regim de taxă sau cu finanțare din alte surse; (5) Au dreptul să participe la studii postuniversitare

absolvenții care au cel puțin studii universitare cu diplomă de licență sau echivalentă; (6) La finalizarea programelor postuniversitare de formare și dezvoltare profesională, instituția organizatoare eliberează un certificat de atestare a competențelor profesionale specifice programului”.

Politicile educaționale românești au adoptat, începând cu anul 1995, incluziunea școlară a fost adoptată ca principal mijloc de școlarizare a al copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES), fapt reflectat în legile educației și legislația secundară.

Cu toate acestea, tranziția de la un sistem dual (normal-special) la unul integrativ și apoi incluziv, este dificilă, în principal din cauza lipsei de resurse umane calificate și a expertizei. Astfel, chiar și în legislația actuală, incluziunea școlară a rămas un deziderat și este operaționalizată mai degrabă atitudinal (dorința instituției de a deveni incluzivă), decât acțional. Cercetările efectuate în ultimii ani de către universități arată că există câteva bariere în implementarea unei incluziuni eficiente a copiilor cu CES în școala normală: atitudinea profesorilor față de elevii cu CES, insuficienta expertiză didactică pentru instruirea copiilor cu CES, profesori de sprijin insuficienți, lipsa unor politici specifice la nivel de școală etc.

În actualul context există o presiune crescândă din partea părinților copiilor cu CES atât asupra școlilor normale pentru a-și dezvolta capacitățile de a oferi educație de calitate copiilor cu CES, cât și asupra școlilor speciale pentru a se restructura în vederea diseminării mai eficiente a expertizei în domeniu. Rolul universității este de a capacita personalul didactic în activitățile incluzive, de a susține formarea profesională continuă și de a oferi soluții viabile provocărilor actuale, pentru a asigura o integrare eficientă a copiilor cu CES în școlile de masă. Provocările multiple de management al clasei de elevi pe care le are un cadru didactic ce are în clasă copii cu CES și pregătirea insuficientă de care a beneficiat pentru a le gestiona, justifică necesitatea acestui program de perfecționare postuniversitară pe care îl propunem.

Programul ”Managementul incluziunii școlare” va avea durata o durată de 120 de ore

Programul postuniversitar se încheie cu susținerea unui examen final, compus dintr-un, examen practic de exersare a abilităților dobândite și portofoliu de documente relevante. Absolvenții programului primesc "Certificat de Atestare a Competențelor Profesionale" , conferind cursanților 17 credite transferabile (ECTS) recunoscute de către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice al Guvernului României.

2. Date generale

Numele programului	” MANAGEMENTUL INCLUZIUNII ȘCOLARE”
Tipul programului	Curs postuniversitar de specializare în domeniul psihopedagogiei speciale
Perioada de implementare	120 ore
Locație de desfășurare	Sediul UVT, Calea Bogdănești, sala 107, școli speciale și integrate
Cui se adresează	Tuturor absolvenților de învățământ superior care activează în învățământul normal, special și integat, manageri de instituții educaționale, consilieri școlari, asistenți sociali.

3. Descrierea programului

Programul postuniversitar urmărește dezvoltarea competențelor de implementare a politicilor curente de incluziune școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) și a celor didactice, care facilitează o școlarizare eficientă a acestora.

Programul este conceput pe realitățile actuale ale sistemului de învățământ și urmărește trei direcții:

1. Dezvoltarea instituțională. Școlile devin incluzive prin procese transformative. Este necesar ca personalul didactic să înțeleagă și să implementeze politici manageriale incluzive, adaptate conțeztului educațional actual
2. Micro-management. Profesorul are multiple roluri în clasă, unul deosebit de important fiind cel de manager. Pe lângă managementul curent al clasei și cel instrucțional, în cazul incluziunii școlare, profesorul are nevoie de competențe de management de caz și de management al clasei specific (management comportamental, adaptări ale mediului fizic, tehnologii de acces etc.).
3. Didactică aplicată. Cea mai mare provocare a clasei incluzive este cea didactică. Profesorul de la clasa incluzivă are nevoie de cunoștințe și abilități specifice în funcție de natura și gravitatea dizabilității.

Programul "Managementul incluziunii școlare" urmărește

3.1. Misiunea programului și obiectivele strategice

Formarea profesională continuă este considerată drept una dintre competențele cheie în profesiile didactice, conform standardelor RNCIS. Cadrele didactice au obligația de a-și actualiza constant cunoștințele și abilitățile didactice. Cursul se adresează tuturor profesorilor și altor specialiști care activează în învățământul normal, special și integrat, în alte instituții educaționale, care doresc să își formeze competențe în incluziunea școlară a elevilor cu CES. Acest curs nu exclude participarea absolvenților de profil care doresc să își reactualizeze și să își dezvolte cunoștințele și abilitățile în domeniu. Fiind bazat pe profilul de competențe al specialiștilor în Științele Educației, acest program dezvoltă atât competențe specifice cât și competențe transversale.

Misiunea cursului este de a facilita formarea de competențe în domeniul managementului incluziunii școlare a elevilor cu CES în conformitate cu standardele existente în domeniu.

Obiectivele strategice sunt:

1. Formarea de competențe în domeniul implementării politicilor naționale și instituționale de incluziune școlară;
2. Dobândirea de abilități de organizare și derulare a programelor educaționale pentru elevii cu CES în școala incluzivă;
3. Achiziționarea de noi strategii, metode și instrumente de instruire și educare a elevilor cu CES

3.2. Beneficii pentru cursanți

- Recunoașterea și certificarea competențelor în incluziunea școlară a elevilor cu cerințe educaționale speciale.
- Interacțiunea cursanților, atât cu specialiști din mediul academic, cât și cu profesioniști din învățământul preuniversitar de profil.

3.3. Structura și modul de organizare

Cursul se va desfășura cu grupe de cursanți de 20-25 de persoane. Cursanții sunt absolvenți de studii superioare, indiferent de calificarea inițială, care desfășoară activități educaționale și terapeutice în școli normale, speciale sau integrate. Admiterea la cursul postuniversitar se face pe bază de dosar de înscriere, în limita locurilor anunțate. Durata standard a cursului este de 120 de ore, în regim cu taxă.

Cursurile au loc la sediul Facultății de Sociologie și Psihologie și în spațiile partenerilor. Centrul de Asistență și Intergare Psihopedagogică asigură colaborarea cu diferite instituții educaționale (școli, inspectorate școlare, Case ale Corpului Didactic, centre de resurse, ONG-uri ș.a).

Pentru fiecare disciplină, cursantul va completa sarcini specifice și va fi evaluat de către titularul cursului. Nota va reflecta atât modul în care cursantul stăpânește conceptele teoretice specifice cursului, cât și nivelul abilităților practice dobândite, aplicate în contexte specifice.

Cuantumul taxei va fi stabilit înaintea începerii cursului, în funcție de costurile de școlarizare estimate pentru un student bugetat și de prețurile practicate pe piața de formare profesională pentru cursuri similare ca durată, calificare și complexitate. Veniturile se vor constitui în venituri proprii și vor fi utilizate în conformitate cu dispozițiile legale pe baza fundamentării bugetare aprobate de Rectorul Universității de Vest din Timișoara.

3.4. Baza materială

În derularea cursului se vor folosi resursele Departamentului de Științe ale Educației și ale CAIP. Resursele minimale sunt:

1. Laptop cu conexiune de internet
2. Videoproiector
3. Materiale de curs tipărite și/sau în format electronic
4. Platformă electronică

3.5. Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ este derulat de către specialiști cu titlul de doctor, din cadrul Facultății de Sociologie și Psihologie, Departamentul de Științe ale Educației.

Cadrul didactic	Calificare
Conf univ. dr. Mihai Predescu	Psiholog principal în psihopedagogie specială cu drept de supervizare. Formator de Formatori Doctor în Psihologie, Master în Educație Integrată, Licență în Psihologie
Conf.univ.dr. Liliana Danciu	Pedagog, Doctorat in Pedagogie, peste 20 de ani experienta in lucrul cu copiii cu CES, titular curs Managementul diferentierii si integrarii.
Lector univ. dr. Sorin Predescu	Doctor în Psihologie, Master în Educație Integrată, Licență în Psihologie Formator de Formatori
Lector univ. dr. Ioana Dârjan	Psiholog principal în psihopedagogie specială cu drept de supervizare. Formator de Formatori Doctor în Psihologie, Master în Educație Integrată, Licențe în Psihologie și Pedagogie
Lector univ. dr. Anca Luștea	Psiholog principal în psihopedagogie specială cu drept de supervizare. Formator de Formatori Doctor în Psihologie, Master în Educație Integrată, Licență în

	Psihologie
Lector univ. dr. Loredana Al Ghazi	Psiholog principal în psihologia educației, psiholog specialist în psihopedagogie specială, psihologie clinică și psihoterapie. Doctor în Psihologie, Master în Educație Integrată, Licență în Psihologie
Asistent univ. dr. Claudia Borca	Psiholog specialist în psihopedagogie specială cu drept de supervizare. Formator de Formatori Doctor în Psihologie, Licență în Psihopedagogie specială

Cursurile cuprind două tipuri de activități: cursuri teoretice și seminarii aplicative. Cursurile teoretice au ca scop transmiterea de cunoștințe actualizate în domeniu, iar seminariile au ca scop achiziționarea și exersarea de noi abilități și aplicarea lor în mediu educațional sau terapeutic, prin care cursanții își vor dezvolta competențele în contexte profesionale reale.

Evaluarea finală cuprinde o probă practică și evaluarea unui portofoliu cu activități specifice fiecărui curs.

3.6. ÎNSCRIEREA CURSANȚILOR

Condiții de înscriere:

- Absolvent al studiilor de licență (indiferent de profil);

Dosarul de înscriere va cuprinde următoarele documente:

- Fișă de înscriere eliberată de facultate;
- Copie după diploma de licență;
- Foaie matricolă;
- Copie după certificatul de naștere/buletin de identitate;
- Copie a certificatului de căsătorie sau a documentului care atestă schimbarea numelui inițial de familie;
- Chitanță de achitare a taxei de înscriere;
- Adeverința de la locul de muncă.

La depunerea dosarului, cursantul va plăti taxa de înmatriculare în valoare de **100 RON**.

3.7. FINALIZAREA CURSULUI

Verificarea finală a cunoștințelor se va realiza în cadrul unui **colocviu**.

Se acordă un **Certificat de atestare a competențelor profesionale** eliberat de către **Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice**.

4. Concluzii

Educarea copiilor cu CES este o parte importantă a sistemului educațional românesc. Dezideratul este ca toate școlile din România să devină capabile să răspundă nevoilor educaționale specifice ale fiecărui elev (inclusiv al celor cu CES). Acest obiectiv nu poate fi îndeplinit în absența unui personal instruit și competent, care să dispună atât de cunoștințele și abilitățile de educare a elevilor cu CES, dar și de atitudinile corecte pentru a oferi un sprijin adecvat.

Acest program își dorește să contribuie la efortul colectiv spre o școală incluzivă, centrată pe nevoile elevilor, echitabilă și capacivă pentru toți elevii, implicit și pentru elevii cu CES.

Apreciem că acest program va permite dezvoltarea instituțională a școlilor, dezvoltarea profesională a cursanților și un parteneriat util între Universitatea de Vest și mediul educațional.

Decan	Director departament	Director CAIP	Director program
Lector univ.dr. Mariana Crașovan	Prof. univ. dr. Simona Sava	Conf. univ. dr. Mihai Predescu	Lector univ. dr. Sorin Predescu

AVIZAT M.E.N.C.S.
**UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE
DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI**
Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă:
MANAGEMENTUL INCLUZIUNII ȘCOLARE
Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență (IF)
Domeniul de licență pe care se fundamentează programul de studii: Științe ale Educației
Calificarea universitară pe care se fundamentează programul de studii: Psihopedagogie specială, cod RNCIS: L40803007020
Competențe:

C3.1 Definirea, clasificarea și selecția strategiilor, conținuturilor și mijloacelor de proiectare și implementare curriculară, de reabilitare și compensare a persoanelor cu CES;

C6.2 Explicare principalelor forme de integrare și incluziune, precum și utilizarea cunoștințelor de bază în selectarea modalităților optime de integrare școlară a copiilor cu CES în funcție de particularitățile acestora;

C6.3 Aplicarea procedurilor de individualizare a curriculumului, a metodelor de predare și evaluare didactică în funcție de necesitățile mediului.

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

valabil începând cu anul universitar: 2016-2017

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice					Nr. credite	Forma de evaluare
		C	S	L	P	AP		
1.	Politici sociale, economice și educaționale europene în domeniul în tineretului	16	8				3	Colocviu
2.	Elaborarea și managementul proiectelor	16	8				3	Colocviu
3.	Metode și strategii de învățare și evaluare în lucrul cu tinerii	16	8				3	Colocviu
4.	Managementul voluntarilor și centrelor de tineret	8	8				2	Colocviu
5.	Resurse educaționale deschise de învățare non-formală și pe tot parcursul vieții	8	8				2	Colocviu
6.	Acțiuni eficiente de transformare socială. Bune practici în Drepturile omului & Educație Globală	8	8				2	Colocviu
7.	Examen de certificare a competențelor profesionale asimilate de cursanți pe parcursul programului						2	Examen
Total ore/credite		72	48				17	
		120						

 Rector,
Prof. univ. dr. Marilen Gabriel Pirtea

 Decan,
Lect. univ. dr. Mariana Crașovan

 Director program,
Lect. univ. dr. Sorin Predescu